

سازمان دامپزشکی کشور

سازمان شهرداری و دوپیماری های کشور

۴۰۰۴۹
۹۲۹/۱۶

بسمه تعالی

تفاهم نامه همکاری

به استناد وظایف قانونی سازمان دامپزشکی کشور و به منظور ارتقاء سلامت عمومی جامعه شهری و روستایی از طریق همکاری در پیشگیری از بروز بیماری های واگیر دامی و نیز بیماری های مشترک بین انسان و حیوان و ساماندهی کشتارگاه های دام تحت مالکیت شهرداری ها، تفاهم نامه ای فی مابین سازمان دامپزشکی کشور و سازمان شهرداری ها و دهیاری های کشور به شرح ذیل منعقد گردید:

ماده ۱: موضوع

استفاده از کلیه امکانات و پتانسیل های موجود و ایجاد سیستم مناسب برای کاهش هرچه بیش تر تصدی گری دولت و شهرداری ها و مشارکت هرچه بیشتر بخش خصوصی و نیز تسهیل شرایط در جهت خصوصی سازی فعالیت ها در زمینه ساماندهی کشتارگاه های دام و امور مربوط به کنترل جمعیت حیوانات ناقل بیماری به انسان.

ماده ۲: اهداف

۱. اهتمام در اجرای قوانین و آئین نامه های جاری و ضوابط و مقررات بهداشتی دامپزشکی در خصوص نگهداری، حمل و نقل و کشتار دام های کشتاری.
۲. همکاری در تامین گوشت سالم و بهداشتی برای عموم مردم از طریق ایجاد شرایط مناسب بهداشتی برای کشتار دام در سراسر کشور و هدایت کشتار پراکنده و غیرمجاز دام به کشتارگاه های صنعتی.
۳. تدارک امکانات لازم جهت بهره گیری بهینه از کلیه فرآورده های جانبی حاصل از کشتار دام در جهت اقتصادی شدن فعالیت کشتارگاه های صنعتی دام.
۴. فراهم آوردن زمینه لازم برای اجرای دستورالعمل های بهداشتی و قرنطینه ای سازمان دامپزشکی کشور از جمله ضوابط (G.M.P) و اصول (HACCP) در کشتارگاه های دام.
۵. فراهم آوردن زمینه لازم برای رعایت زنجیره سرد در حمل و نقل گوشت و آلایش از طریق ساماندهی ناوگان خوردهای سرخانه دار مربوط.
۶. کنترل بیماری های قابل انتقال بین انسان و حیوان از طریق شناسایی کانون تجمع سگ های بلاصاحب و کنترل جمعیت آنها با انتخاب روش مناسب، ارتقای سطح آگاهی های عمومی در خصوص رعایت اصول بهداشتی در مواجهه با حیوانات مزاحم (با اولویت سگ های بلاصاحب)، کاهش میزان آمار حیوان گزیدگی و کاهش هزینه برنامه های کنترلی، ارتقاء سطح آگاهی صاحبان سگ در زمینه نحوه نگهداری سگ ها.
۷. همکاری در ساماندهی فرایند جمع آوری و بازیافت پسماند مراکز آماده سازی، فراوری و عرضه فرآورده های خام دامی.

ماده ۳: اقدامات سازمان دامپزشکی کشور

۱. امور کشتارگاه ها

- الف. نظارت بر اجرای برنامه جامع ساماندهی بهداشتی کشتارگاه های دام کشور توسط ادارات دامپزشکی استان ها.
- ب. نیازسنجی و پیگیری تصویب و تعیین محل های اعتبار و تسهیلات بانکی در جهت احداث و توسعه کشتارگاه های صنعتی دام (تاسیس کشتارگاه های صنعتی جدید و نیز بهسازی آن دسته از کشتارگاه های تحت مالکیت دولت و شهرداری ها که براساس طرح جامع ساماندهی بهداشتی کشتارگاه های دام کشور قابلیت بهسازی دارند) و نیز حمل و نقل گوشت توسط بخش خصوصی و تامین نقدینگی کشتارگاه های صنعتی فعال موجود.

ج. تعیین تکلیف آن دسته از کشتارگاههای دولتی، وابسته به دولت و شهرداریها که در مهلتی که قبلاً سازمان به طور کتبی ابلاغ کرده است، موفق به انجام دستورات مربوط به امور بهداشتی و اخذ پروانه بهداشتی بهره‌برداری نشد اند، ولی ادامه فعالیت آنها از نظر تامین حوائج عمومی اجتناب ناپذیر است، توسط شبکه دامپزشکی شهرستان مربوط از طریق ارجاع موضوع به کمیته شهرستانی هماهنگی امور کشتارگاهها (براساس ماده ۱۹ آیین نامه اجرایی ماده ۱۸ قانون سازمان دامپزشکی کشور).

د. تدوین شیوهنامه نظارت بهداشتی و ساماندهی امور کشتار دام و عرضه فرآورده های خام دامی در روستاها با همکاری سازمان شهرداریها و دهیاریهای کشور.

ه. تبیین و اجرای سیاستهای نلیغاتی و اطلاع‌رسانی در جهت تولید، عرضه و مصرف بهداشتی گوشت و آرایش دام.

و. ارجاع مرتکبین کشتار غیرمجاز دام به مراجع قضایی (مطابق ماده ۶۸۸ تعزیرات قانون مجازات اسلامی) توسط ادارات کل دامپزشکی استانها.

ز. پیگیری تدوین ضوابط و مقررات شیوه جمع‌آوری و بازیافت پسماند مراکز آماده‌سازی، فراوری و عرضه فرآورده‌های خام دامی از سوی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی.

ح. تدوین و ابلاغ ضوابط بهداشتی نگهداری و پرورش هر نوع حیوان اهلی (شامل چهارپایان، پرندگان، آبزیان، زنبور عسل و کرم ابریشم که پرورش و یا نگهداری آنها از نظر شرع مقدس اسلام، بلا مانع است) در محدوده روستاها برابر آیین نامه نگهداری حیوانات اهلی (مصوب ۱۳۹۲).

ط. تدوین و نظارت بر اجرای ضوابط بهداشتی عرضه و فروش حیوانات اهلی در میادین و مراکز محدود مشخص شده توسط شهرداریها در محدوده شهرها به ویژه در مراسم ملی و مذهبی.

۲. امور مربوط به کنترل جمعیت حیوانات ناقل بیماری به انسان

الف. طراحی بانک اطلاعاتی سگ‌های صاحب دار در روستاها و شهرها براساس شیوه نامه مربوط.

ب. تدوین برنامه آموزشی برای برگزاری دوره‌های آموزشی در راستای تحقق اهداف این تفاهم نامه برای افراد جامعه و صاحبان سگ‌ها در مناطق شهری و روستایی با همکاری وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی براساس شیوه نامه مربوط.

ج. تدوین برنامه و اجرای طرح واکسیناسیون سگهای صاحب دار از طریق ادارات دامپزشکی در استانها به کارگروه استانی، شهرداریها و دهیاریهای مربوط، براساس شیوه نامه مربوط.

ماده ۴: اقدامات سازمان شهرداریها و دهیاریهای کشور

۱. امور کشتارگاهها

الف. نظارت بر همکاری شهرداریها در اجرای برنامه جامع ساماندهی بهداشتی کشتارگاههای دام کشور از طریق حمایت از مشارکت بخش خصوصی در مالکیت و یا مدیریت کشتارگاههای صنعتی دام تحت مالکیت شهرداریها و تبدیل کشتارگاههای دام تحت مالکیت شهرداریها که قابلیت صنعتی شدن دارند.

ب. حمایت از شهرداریها جهت تعطیلی آن دسته از کشتارگاههایی که براساس برنامه جامع ساماندهی بهداشتی کشتارگاههای دام کشور قابلیت بهسازی ندارند از طریق کمک به تجهیز به خودرو سردخانه‌دار ویژه حمل گوشت و آرایش به پیشنهاد کمیته استانی و تایید مشترک سازمان دامپزشکی کشور و سازمان شهرداریها و دهیاریهای کشور.

ج. جلب همکاری شهرداریها به رعایت قوانین و ضوابط دستورالعمل‌های بهداشتی سازمان دامپزشکی کشور از جمله اخذ پروانه در مراحل تاسیس و بهره‌برداری از کشتارگاههای دام تحت مالکیت.

د. نظارت بر همکاری دهیاریها در اجرای شیوهنامه نظارت بهداشتی و ساماندهی امور کشتار دام و عرضه فرآورده‌های خام دامی در روستاها از طریق حمایت از ساخت کشتارگاههای روستایی دام توسط بخش خصوصی با توجه به امکانات و مقدرات موجود در هر دهستان.

- ه. کمک به اجرای سیاست‌های اطلاع‌رسانی سازمان دامپزشکی کشور در جهت عرضه و مصرف بهداشتی گوشت و آرایش دام با استفاده از امکانات تبلیغاتی شهرداری‌ها و دهیاری‌ها.
- و. جلب همکاری شهرداری‌ها در جمع‌آوری و بازیافت پسماند مراکز آماده‌سازی و عرضه فرآورده‌های خام دامی براساس قانون مدیریت پسماندها و آیین‌نامه اجرایی آن.
- ز. پیش‌بینی میداين موقت عرضه دام و ایجاد جایگاه موقت کشتار دام در اعياد و مراسم مذهبی (مانند عيد قربان) در محدوده شهرها توسط شهرداری با رعایت قوانین و مقررات مربوط و نظارت سازمان دامپزشکی کشور.
- ح. اتخاذ تدابير لازم برای همکاری شهرداری‌ها جهت جلوگیری از پرورش، نگهداری و عبور دادن حیوان اهلی به جز حیوانات خانگی (به صورت پیاده)، در محدوده شهرهای با جمعیت بیش از ۵۰ هزار نفر (به استثنای نگهداری حیوانات در باغ وحش یا باغ پرندگان، پارک دلفین‌ها، باشگاه‌های سوارکاری و نیز عبور در مسیرهای کوچ عشایر) و تعطیل نمودن محل‌های غیرمجاز نگهداری دام در داخل شهرها.
- ط. اتخاذ تدابير لازم برای همکاری شهرداری‌ها جهت جلوگیری از عرضه و خرید و فروش دام در خارج از میداين دام، مراکز و واحدهای فاقد مجوز از سازمان دامپزشکی کشور، در محدوده شهرهای با جمعیت بیش از ۵۰ هزار نفر توسط شهرداری‌ها.

۲. امور مربوط به کنترل جمعیت حیوانات ناقل بیماری به انسان

- الف. تعیین محل احداث مراکز نگهداری حیوانات مزاحم شهری و راه‌اندازی واحد کنترل جمعیت حیوانات ناقل بیماری به انسان و واحدهای زنده‌گیری توسط شهرداری‌ها با اولویت بهره‌گیری از مشارکت بخش خصوصی براساس دستورالعمل مربوطه.
- ب. برنامه‌ریزی و اجرای طرح کنترل جمعیت حیوانات ناقل بیماری به انسان براساس مصوبات کارگروه‌های استانی و شهرستانی مربوط.
- ج. کمک به اجرای سیاست‌های اطلاع‌رسانی سازمان دامپزشکی کشور در جهت ترویج نکات بهداشتی و رعایت حقوق حیوانات با استفاده از امکانات تبلیغاتی شهرداری‌ها و دهیاری‌ها.
- د. نظارت بر همکاری شهرداری‌ها با ادارات کل دامپزشکی استان‌ها در اجرای طرح‌های ملی کنترل بیماری‌های مشترک بین انسان و حیوان با هدف کاهش خطر بروز و شیوع بیماری‌های منتقله از حیوانات صاحب‌دار از جمله واکسیناسیون رایگان هاری در روز جهانی هاری.
- ه. تدوین و ارائه طرح‌های کنترل جمعیت سگ‌های بلاصاحب براساس موازین علمی روز به کمیته‌های استانی.

ماده ۵: نحوه اجرا

۱. امور کشتارگاه‌ها

- ۱-۱. امور اجرایی مربوط به کشتارگاه‌های دام در هر استان توسط "کمیته استانی هماهنگی امور کشتارگاه‌ها" با ترکیب زیر هماهنگ می‌گردد:
 - الف. معاون هماهنگی امور عمرانی استاندار (رئیس)
 - ب. مدیرکل دامپزشکی استان (دبیر)
 - ج. رئیس سازمان جهاد کشاورزی استان
 - د. مدیرکل حفاظت محیط زیست استان
 - ه. رئیس دانشگاه علوم پزشکی استان
 - و. رئیس سازمان صنعت و معدن و تجارت استان
 - ز. مدیرکل دفتر امور شهری و شوراهای استانداری
 - ح. مدیرکل دفتر امور روستایی و شوراهای استانداری
 - ط. مدیرکل صدا و سیما مرکز استان
 - ی. نماینده دادستانی استان

- ک. نماینده معاونت سیاسی، امنیتی و اجتماعی استانداری
- ل. شهردار یکی از شهرهای استان (به انتخاب استانداری)
- م. دهیار یکی از دهستان های استان (به انتخاب استانداری)
- ن. رئیس شبکه دامپزشکی یکی از شهرستان های استان (با معرفی مدیرکل دامپزشکی استان)

تبصره ۵. جلسات کمیته های استانی در محل استانداری و حسب مورد با دعوت از نماینده انجمن صنفی کشتارگاه های صنعتی دام استان مربوط، تشکیل می شود و وظیفه برنامه ریزی و نظارت بر اجرای مفاد این تفاهم نامه و اتخاذ تصمیمات مناسب با توجه به شرایط و امکانات استان را براساس مفاد آئین نامه اجرایی ماده ۱۸ قانون سازمان دامپزشکی کشور (به ویژه تبصره ماده ۱۹ این آئین نامه) و نیز ضوابط بهداشتی سازمان دامپزشکی کشور را بر عهده خواهند داشت.

۱-۲. به منظور پیگیری امور محوله در سطح هر شهرستان، "کمیته شهرستانی" متشکل از اعضا پیش بینی شده در کمیسیون تبصره ماده ۱۹ آئین نامه اجرایی ماده ۱۸ قانون سازمان دامپزشکی کشور، با دستور کار مشخص، با ترکیب زیر تشکیل می شود:

- الف. فرماندار شهرستان (رئیس)
- ب. رئیس شبکه دامپزشکی شهرستان (دبیر)
- ج. مدیر جهاد کشاورزی شهرستان
- د. رئیس شبکه بهداشت و درمان شهرستان
- ه. شهردار شهر مربوطه
- و. بازرس بهداشتی کشتارگاه دام شهر
- ز. کارشناس امور کشتارگاه ها (نماینده سازمان دامپزشکی)

تبصره ۵. جلسات کمیته های شهرستانی در محل فرمانداری تشکیل می شود و وظیفه انجام دستور کار محوله را بر عهده دارد. در مواردی که برای کمیته های شهرستانی ابهامی وجود داشته باشد می توانند مراتب را به کمیته های استانی مربوط ارجاع دهند. نظر کمیته مذکور در این زمینه لازم الاجرا خواهد بود.

۱-۳. سازمان دامپزشکی کشور (دفتر نظارت بر بهداشت عمومی و مواد غذایی) و سازمان شهرداری ها و دهیاری های کشور (دفتر هماهنگی عمرانی و خدمات شهری) حسب مورد وظیفه تدوین راهکارهای عمومی برای هماهنگی امور در استان ها و پاسخ به ابهامات کمیته های استانی، همکاری با سایر مراکز ستادی نهادها و ارگان های عضو در کمیته های استانی را در چهارچوب معین شده در این تفاهم نامه و قوانین جاری کشور بر عهده دارند.

۲. امور مربوط به کنترل جمعیت حیوانات ناقل بیماری به انسان

امور اجرایی کنترل جمعیت حیوانات ناقل بیماری به انسان در هر استان به وسیله " کارگروه استانی کنترل جمعیت حیوانات ناقل بیماری به انسان با ترکیب زیر هماهنگ می گردد:

- الف. معاون هماهنگی امور عمرانی استانداری (رئیس)
- ب. مدیرکل دفتر امور شهری و شوراهای استانداری (دبیر)
- ج. نماینده معاونت سیاسی، امنیتی و اجتماعی استانداری
- د. مدیرکل دفتر امور روستایی و شوراهای استانداری

- ه. نماینده شورای اسلامی استان
و. معاون خدمات شهری شهرداری مرکز استان
ز. شهردار یکی از شهرهای استان (به انتخاب شهرداران استان)
ح. مدیرکل حفاظت محیط زیست استان
ط. معاونت بهداشتی دانشگاه های علوم پزشکی
ی. نماینده فرماندهی نیروی انتظامی استان
ک. نماینده دادستانی استان
ل. مدیرکل دامپزشکی استان
م. مدیرکل صدا و سیما مرکز استان
ن. رئیس انجمن حمایت از حیوانات استان
س. دهیار یکی از دهستان های استان (به انتخاب دهیاران استان)

تبصره ۱. رئیس کارگروه می تواند در صورت نیاز و یا با پیشنهاد اعضاء، از سایر افراد جهت حضور در جلسات کارگروه دعوت به عمل آورد. برنامه ریزی لازم جهت اجرای مصوبات ستاد مرکزی، پشتیبانی از اجرای طرح ها در سطح استان، حمایت از فعالیت های کارگروه شهرستان و نظارت بر فعالیت های آنها، برنامه ریزی لازم جهت برگزاری دوره های آموزشی مصوب ستاد مرکزی، بررسی درخواست های واصله از کارگروه های شهرستان در خصوص تعداد سلاح بیهوشی درخواستی و انعکاس و پیگیری آن از ستاد مرکزی، تقسیم استان به مناطق عملیاتی جهت ایجاد مراکز کنترل جمعیت سگ های بلاصاحب و انتخاب شهرداران متولی این مراکز از وظایف این کمیته است.

تبصره ۲. کارگروه استانی با اخذ نظرات کارگروه های شهرستان، شهرداری ها و دهیاری های استان، به نحوی اقدام به منطقه بندی استان (با توجه به وسعت، برآورد تعداد سگ های بلاصاحب، امکانات شهرداری ها و دهیاری ها و ...)، تعیین محل احداث مراکز نگهداری حیوانات مزاحم شهری و تعداد واحدهای زنده گیری می نماید که امکان استفاده مشترک از تاسیسات و تجهیزات فراهم آمده و هر شهرداری و دهیاری نیاز به ایجاد تاسیسات و امکانات و تجهیز واحد زنده گیری نداشته باشد. بدیهی است که هزینه های اجرای طرح بر اساس تعرفه مصوب کارگروه استان به ازای هر قلاده برآورد و توسط شهرداری مجری از سایر شهرداری ها و دهیاری ها اخذ خواهد شد.

ماده ۶: نحوه نظارت

نظارت عالی بر اجرای مفاد این تفاهم نامه در سطح کشور (حسب مورد) بر عهده سازمان شهرداری ها و دهیاری های کشور و سازمان دامپزشکی کشور و پیگیری اجرای آن در هر استان بر عهده کمیته های استانی است.

ماده ۷: این تفاهم نامه در ۷ ماده و ۴ تبصره، در ۲ نسخه با اعتبار واحد، تنظیم و جایگزین تفاهم نامه همکاری مشترک ۱/۱/۳۲۷۰ مورخ ۸۶/۷/۷ گردید و از تاریخ امضاء به مدت دو سال خورشیدی، معتبر و قابل اجرا است.

مهدی خلیج
معاون وزیر جهاد کشاورزی
و رئیس سازمان دامپزشکی کشور

هوشنگ خندان دل
معاون عمران و توسعه امور شهری و روستایی وزارت کشور
و رئیس سازمان شهرداری ها و دهیاری های کشور

